

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summa de casibus conscientiae

Astesanus <de Ast>

Venedig, 18.III.1478

Reverendo in christo patri et domino domino Iohanni gaietano de urbe [...] frater Astexanus de ast [...] reverentiam suique recommendationem

[urn:nbn:de:bsz:31-310618](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-310618)

Proemius

In noie dñi amen. Incipit sūma de casib⁹
per fratrem Alexanum & ordine fratru⁹
minoz cōpilata ad honore dei immortalis
& diligentem exhortationē dñi Johānis
galeani diaconi cardinalis sci Theodo-
ri. Præmittat in p̄mis lre fr̄is Alexani.
in qbus p̄cibus dñi cardinalis obreperari
pollicet. subnectit lre dñi cardinalis in q
bus fratri Alexano de tam digno labore
sūpto regratiatur.

Reneredo
in xpo p̄ri & dño do-
mino Johāni gale-
tano de vrbe diuina
p̄uidencia dignissi-
mo sacrosacte roma-
ne ecclesie sancti Theodori diacono car-
dinali. frater Alexanus de ast & ordine
fratru⁹ minoz ei⁹ humilis seru⁹ reuerentiā
suisq; recōmendationē in dño debita & re-
uocant. Cū iam elapso multo tpe benigni-
tati v̄re placuerit me ad pficiendum colle-
ctionē quā inchoauerā de casib⁹ v̄ris lris
exhortari. Ecce venerāde pater & dñe ve-
strā dignatā exhortationē reuerentē susci-
piens: & auctoritatis v̄re sublimis fauorē
adesse mihi p̄spiciēs: collectionē eandē cū
auxilio dei put ei ministrare mihi placuit
& tenuitas mea sc̄uit & potuit consumari.
Digne igit̄ vobis eam attribuo & ascribo
simulq; ipsam p̄uidētie v̄re cōmittō exa-
minandā corrigendā & supplendā. & si ve-
stra discretio iudicauerit in noticiā alioz
publicā reducendā. p̄mpt⁹ sp̄ & paratus
ero in oibus ad v̄ra b̄n̄placita & manda-
ta. Valeat sp̄ p̄claritas magnificentie v̄re
ad dei honore & ecclesie sue sc̄e edificatio-
nem. Data Jan. Anno dñi Millesimo. ccc
xxvij. Incipiūt littere p̄dicti dñi cardina-
lis ad ipsū fratrem.

Renerabili & religioso viro amico
charissimo fratri Alexano de ci-
uitate astēsi ordinis fratru⁹ minoz
Johannes misericordie diuina sci Theodo-
ri diaconi cardinalis salutē & sincere di-
lectionis affectū. Libri v̄estri opus q̄ppe
laudabile: quē nobis v̄stra sinceritas re-
stinavit: lecto vultu gratoq; corde recepi-
mus. cuius cōpositio adeo suū cōmendat
actorē q̄ aliene laudis cōmendatiōe nō
eget. Ostendit nāq; sc̄it̄ie in eius lectiōe
p̄fūditas. ingenij in sui examinatiōe sub-
tilitas. ac verborū in sui p̄sideratione ma-

turitas demōstrat. Et quidē nō sine mul-
ta ipsius laude opus extollit cōditoris q̄
velut bon⁹ hō de bono thesauro suo pro-
fert bona ad laudē dei ac vtilitatis publi-
ce incrementuz. Dignis ḡ in dño laudib⁹
v̄re laudam⁹ bonitatis multiplicis clarita-
tem. q̄ sic lucē nitit̄ oibus q̄ singulis se ex-
hibet. p̄futurā. Quā p̄pter dilectiōi v̄estre
gratiarū plenas referim⁹ actiōes: toto cor-
dis affectu: quod p̄ vobis gratū possum⁹
offerentes. valete in dño.

B Incipit proemii p̄tis sūme de casibus.
Dnoz laborū gloriofus est fru-
ctus Sap. 3. Nullus aut̄ labor
est illo labore melior q̄ aiāz sa-
luti p̄ficiat. Cū & tali labore fili⁹
dei in p̄sona p̄ria laborauit. fm̄ illud Ysa.
p̄ ca. Laboranti sustinens. quicq; d. n. i. assū-
pta humilitate gessit dixit & sustinuit. pro
salute hūani generis fecit. fm̄ illud Luc.
19. Venit fili⁹ hoīs q̄rere & saluū facē qd̄
perierat. Hui⁹ ḡ laboris potissime gloriofus
est fructus q̄a p̄cipue diue fructiōis ē me-
ritozi⁹. Consilium aut̄ h⁹ modi labori i facto
sc̄e vite & verbo sane doctrine. sc̄dm̄ illud
Matth. 5. Qui autē fecerit & docuerit hic
magnus vocabitur in regno celoꝝ. Ego
aut̄ frater Alexan⁹ de ordine minoz mi-
nim⁹ fateor ad talē labore me tam ratiōe
vite q̄s rōne sc̄ie min⁹ idoneū eē. s̄ tū cupi-
ens consulere penurie mee. ut sic saltem in
modico p̄dicti fructus gloriofi possem p̄ti-
ceps fieri. exēplo Ruth paup̄cale moabi-
tis ingrediens alioz agros: doctoꝝ. s. ma-
gnoꝝ scripta studendo diligent̄: opportu-
no tpe p̄ plures annos ex ipsis quasi spi-
cas aliq; magis vtilia de oi materia q̄onū
sacre scripture. put̄ deus mihi dedit & eri-
guitas mea valuit collecta in vni⁹ summe
p̄ octo libros distincte breuiando seriē or-
dinari. Postmodū v̄o exhortatiōe vene-
rabilis patris & dñi sup̄ memorati & etiā
pluriū bonoz fratru⁹ admodū incitatus: ex
supradicta collectione illa dñi q̄ p̄tinebant
ad p̄filiū in foro conscie tribnēdū extraxi
& siq; alia puta de virtutib⁹ ul' alijs inserui
illa gratia p̄tinuande materie uel maiorj.
euidētie breuiter agnotauit: atq; in hunc
modū sūmam de casibus deo auxiliāte cō-
pilauit. P̄ius igitur lector siq; vtilia. siq;
laudabilia. siq; sibi grata in ipsa rep̄iat. deo
largitori bonoz oīz & venerabilib⁹ ante-
cessoribus nostris doctoꝝib⁹ ex quib⁹ ac-
cepi. & p̄cipue dño p̄noiato correctori ei⁹
attribuat. & gr̄as v̄beriores fidelit̄ agat.

a z
3